

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT

BUGET 2023

SPRIJIN PENTRU
ROMÂNIA

PRIMUL BUGET NAȚIONAL CONSTRUIT PE PROGRAME

Cum erau împărțiți banii din buget până acum?

Bugetarea economică (<i>Cheltuieli*</i>)	Bugetarea funcțională (<i>Cheltuieli*</i>)
<ul style="list-style-type: none"> • De personal • De bunuri și servicii • Curente • Sume rămase pentru investiții	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin companii românești • Sănătate • Transporturi • Agricultură

*Exemple

CE ÎNSEAMNĂ UN BUGET CONSTRUIT PE PROGRAME?

Banii se vor aloca în funcție de programele din cadrul sectoarelor

Exemple de programe:

Investiții cu impact major în economie

Capital de lucru pentru agricultură

Încurajare a producției

Îmbunătățire a eficienței energetice

Srijin pentru populația din categoriile vulnerabile

Investiții în infrastructura de sănătate

Reducerea abandonului școlar

Finanțare pentru studenți

AVANTAJELE BUGETULUI CONSTRUIT PE PROGRAME

Monitorizare eficiență:

Cheltuieli

Implementare

Impact real în economie

DATE ESENȚIALE ALE BUGETULUI 2023

Produs Intern Brut

1.552,1 mld. lei,
creștere reală cu
2,8% față de 2022.

Deficit bugetar

4,4%
din PIB, **în scădere**
de la 5,74% în 2022.

Inflație

8%
la finalul anului 2023,
în scădere de la
16,8% în 2022.

Deficit comercial

8,5%
din PIB, **în scădere**
de la **8,8%**, în 2022.

Salariul mediu net lunar

4235 de lei,
față de **3.801 lei**, în
2022.

Număr mediu salariați

**5,707 milioane
de salariați,**
mai mare cu **77.000**
față de 2022.

Rata șomajului

2,7%,
în scădere față de
2,9% în 2022.

Investiții

110 mld. lei,
(7,2% din PIB), în
creștere cu **20 de
miliarde** de lei față
de 2022.

CUM CREȘTEM VENITURILE ROMÂNILOR ȚINÂND SUB CONTROL CHELTUIELILE BUGETARE?

539,8 miliarde lei venituri bugetare
34,78% din PIB,
+ 66 miliarde lei față de 2022.

608,1 miliarde lei cheltuieli bugetare
39,18% din PIB
- 0,4% față de 2022.

Altfel spus, **am mărit pensiile cu 12,5%**, am asigurat suplimentar măsuri de sprijin pentru românii cu venituri mici, **am majorat salariul minim la 3.000 de lei brut** și **am protejat populația** de creșterea facturilor la energie și gaze, în paralel cu reducerea deficitului bugetar.

Datele reflectă eficientizarea cheltuielilor bugetare, dar cu asigurarea sprijinirii economiei și a sistemului de protecție socială, care rămân prioritare în circumstanțele dificile ale inflației.

**ASTA ÎNSEAMNĂ ADEVĂRATA PERFORMANȚĂ A
PREZENȚEI PSD LA GUVERNARE.**

SITUAȚIA ALOCĂRILOR DE BUGETE LA MINISTERELE CONDUSE DE PSD

Ministerul Apărării

+50% credite bugetare. **2,5% din PIB** pentru Apărare, decizie asumată politic în contextul actual.

Ministerul Transporturilor

+ 17% credite bugetare pentru a susține programul amplu de investiții, finanțat consistent și din bani europeni.

Ministerul Finanțelor

+ 63% credite de angajament.

Ministerul Economiei

+139% credite de angajament, pentru inițierea/susținerea investițiilor și schemelor de sprijin.

Ministerul Agriculturii

+ 7% credite bugetare.

Ministerul Culturii

+ 20% credite bugetare.

Ministerul Muncii

-3,97% credite bugetare, fiindcă NU mai susține plata compensațiilor la energie pentru consumatorii casnici.

Ministerul Sănătății

+36% credite bugetare, adică **5,8 miliarde lei** în plus comparativ cu anul 2022.

PROIECTE PRIORITARE FINANȚATE ÎN TRANSPORTURI

Administrarea și dezvoltarea rețelei de drumuri de interes național (11,9 mld. lei) și infrastructura feroviară (5,2 mld. lei)

Noi tronsoane de metrou în București și Cluj Napoca.

Refacerea și dezvoltarea drumurilor naționale.

Îmbunătățirea transportului feroviar de călători.

Compensare eficientă pentru serviciile feroviare publice de călători.

Autostrăzi

Finanțare națională și europeană (PNRR, POIM, POT) pentru ritm susținut pe șantiere.

800 de km de autostradă, șantiere deschise și contracte semnate.

PROIECTE PRIORITARE FINANȚATE ÎN AGRICULTURĂ

Sistem integrat de susținere a agriculturii și a domeniilor conexe (22,9 mld. lei)

7 miliarde lei

Finanțarea dezvoltării și modernizării mediului rural prin intermediul **PNDR 2014-2020**, finanțat din **FEADR** și **EURI**.

11 miliarde lei

Acordarea sprijinului aferent **PAC** prin plăți directe cuplate și decuplate de producție din **FEGA** precum și a ajutoarelor naționale tranzitorii de la buget în sectoarele vegetal și zootehnic.

600 milioane lei

Finanțarea sprijinului financiar aferent susținerii costului accizei la motorina utilizată în agricultură în sectorul vegetal, zootehnic și îmbunătățiri funciare.

PROIECTE PRIORITARE FINANȚATE ÎN SĂNĂTATE

Investiții de 5,8 miliarde lei în sistemul național de sănătate

4,35 miliarde lei

Proiectele derulate prin PNRR

- ◆ Investiții în unitățile sanitare în vederea reducerii infecțiilor nosocomiale.
- ◆ Extinderea capacității secțiilor destinate pacienților critici nou-născuți.
- ◆ Consolidarea serviciului de asistență medicală ambulatorie.
- ◆ Reabilitarea și dotarea a 3000 de cabinete de medicină de familie.
- ◆ Credite de angajament pentru construcția și dotarea a minimum 25 de unități sanitare.

200 milioane lei

Programele derulate prin Banca Mondială

Construcția celor trei centre de arși – Timișoara, București, Târgu Mureș.

514 milioane lei

Investiții în infrastructura spitalicească

- ◆ Dotarea spitalelor cu echipamente și aparatură de înaltă performanță pentru reducerea infecțiilor nosocomiale și a îmbunătățirii calității actului medical.
- ◆ Efectuarea lucrărilor de intervenție, atât la spitalele de la nivelul MS, cât și la cele din rețeaua sanitară a autorităților administrației publice locale.

711 milioane lei

Programele derulate prin fonduri internaționale

- ◆ Consolidarea serviciilor de screening pentru cancerul de col uterin și cancerul mamar.
- ◆ Dezvoltarea registrelor medicale pentru cele mai importante patologii.

PROIECTE PRIORITARE FINANȚATE ÎN MUNCĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

111,5 miliarde lei

Dezvoltarea și creșterea sustenabilității sistemului asigurărilor sociale.

Scăderea numărului persoanelor în risc de sărăcie și excluziune socială.

Creșterea ponderii beneficiilor sociale acordate persoanelor aflate în risc de sărăcie în total plăți beneficii/programe de asistență socială.

48,8 miliarde lei

Finanțarea prestațiilor de asistență socială, a pensiilor pentru agricultori și a celorlalte indemnizații reparatorii, precum și a programelor de interes național.

Dezvoltarea unei rețele de servicii integrate, ample și bine coordonate, cu un sistem de alocare a drepturilor de asistență socială, pensii, indemnizații și ajutoare pentru pensionari.

Îmbunătățirea calității sistemului de protecție socială.

PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE A COMPANIILOR ROMÂNEȘTI

Alocarea bugetară - peste 20 miliarde lei, plus finanțare europeană

Programul "Ajutoare de stat pentru finanțarea proiectelor de investiții" include scheme de ajutor de stat pentru întreprinderile mari și IMM-uri.

Programul IMM INVEST ROMÂNIA și Schema de ajutor de stat pentru susținerea IMM-urilor în criza economică generată de COVID-19.

Scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie.

Programul IMM INVEST PLUS și componentele IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST.

Schema de ajutor de stat pentru compensarea creșterii prețului la combustibil, ca urmare a conflictului din Ucraina.

Programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească.

Schemă de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă.

PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE A PRODUCTIVISMULUI ECONOMIC

Total alocat 2,6 miliarde lei (credite bugetare + credite de angajament)

Obiectiv strategic. Sustinerea industriilor și companiilor care produc în România.

Creșterea competitivității produselor industriale; ajutoare de minimis pentru dezvoltarea companiilor din industria prelucrătoare.

Standardizare în vederea favorizării introducerii tehnologiilor Industriei 4.0 în România.

Asigurarea disponibilității și implementarea în industria românească a standardelor europene și internaționale va crește competitivitatea produselor românești și va deschide noi piețe pentru acestea.

Reducerea decalajelor economice dintre regiuni și redresarea economiei românești, prin realizarea de investiții și crearea de noi locuri de muncă, încurajarea participării active a întreprinderilor la reducerea decalajelor economice dintre regiuni prin realizarea de investiții.

PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE ÎN SPRIJINUL FAMILIILOR DIN ROMÂNIA

208 milioane lei

Rețeaua celor 150 de centre de zi pentru copii în situații vulnerabile, proiect asumat în PNRR.

150 milioane lei

Sprijin financiar pentru cupluri sau persoane singure în programul pentru creșterea natalității.

100 milioane lei

Preluarea și operaționalizarea Direcțiilor Județene pentru Familie și Tineret (cheltuieli de personal, bunuri și servicii, tabere de tineret și studențești, cheltuieli de capital).

50 milioane lei

Programe derulate de ANPDCA și ANES din fonduri externe nerambursabile (prevenirea și combaterea violenței domestice, sistemul informatic național pentru sistemul de protecție al copiilor etc).

47 milioane lei

Dobânzi, cheltuieli cu comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor de stat aferente Programelor de creditare „Student Invest” și „Family Start”.

6,5 milioane lei

Finanțări de proiecte, acțiuni, tabere, lucrări de cercetare și concursuri de proiecte pentru tineret.

PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE A APĂRĂRII

29 de miliarde – programe de înzestrare pentru creșterea
capabilității de acțiune a armatei

Alocare de 2,5% din PIB pentru Apărare – 38,75 miliarde lei

3 miliarde lei

Asigurarea sprijinului medical operațional, reorganizarea sistemului medical militar și asigurarea asistenței medicale pentru personalul MApN.

5,8 miliarde lei

Asigurarea plății drepturilor convenite pensionarilor militari în rezervă și în retragere.

1,1 miliarde lei

Dezvoltarea și creșterea calității învățământului militar.

PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE A CULTURII

140 milioane lei – credite de angajament

Finanțarea și sprijinirea/promovarea celor mai mari evenimente de importanță națională și internațională: **Timișoara 2023 - Capitală Europeană a Culturii și Ediția 2023 a Festivalului "George Enescu" – 108 milioane lei.**

Alte finanțări pentru proiecte culturale majore: **Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, Festivalul de Film Transilvania, Festivalul Național de Teatru București, "Festival Art Safari" – 21 milioane lei.**

Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material prin **Programul național de restaurare a monumentelor istorice (PNR) – 50 milioane lei credite de angajament și 20 milioane lei credite bugetare.**

Schema de ajutor de minimis pentru sectorul cultural independent – **140 milioane lei credite de angajament.**

Programul național pentru achiziția de carte și abonamente la reviste din categoria culturii scrise – **1 milion lei.**

Programul de achiziții de opere de artă derulat de instituțiile muzeale.

FORMULA DE ECHILIBRARE A BUGETELOR LOCALE

37,1 mld. lei, încasări din impozitul pe venit, la nivelul unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale

Repartizare/cote:

15% la bugetul local al județului.

63% la bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe al căror teritoriu își desfășoară activitatea plătitorii de impozit pe venit.

6% într-un cont distinct, ce se repartizează bugetelor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor prin hotărâre a Consiliului Județean.

2% într-un cont distinct, pentru finanțarea instituțiilor publice de spectacole (teatre, opere și filarmonici).

14% într-un cont distinct, pentru echilibrarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale, care se repartizează după cum urmează:

85% pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor;

15% pentru echilibrarea bugetelor locale ale județelor.

SUME DEFALCATE DIN TVA PENTRU FINANȚAREA CHELTUIELILOR BUGETELOR LOCALE

22,9 MILIARDE LEI

5,85 miliarde lei

Fonduri pentru învățământ preuniversitar de stat și privat.

9,76 miliarde lei

Asistență socială pentru copii, vârstnici și persoane cu handicap.

5,9 miliarde lei

Sume pentru echilibrarea bugetelor locale.

800 milioane lei

Drumuri județene și comunale.

498 milioane lei

Fonduri pentru biserici și culte.

STRUCTURA VENITURILOR BUGETARE

	2022		2023	
	% din total	Sume*	% din total	Sume*
Venituri bugetare total	100,0	473.003	100,0	539.831
Impozit pe profit	5,8	27.228	6,1	33.106
Impozit pe salarii și venit	7,0	33.168	7,0	37.569
Impozite și taxe pe proprietate	1,5	6.921	1,8	9.908
TVA	20,1	95.233	21,1	113.796
Accize	7,6	35.775	7,1	38.510
Impozit pe comerț exterior și tranzacțiile internaționale	0,4	2.125	0,4	2.362
Alte venituri fiscale	6,2	29.558	4,4	23.745
Contribuții asigurări sociale	29,9	141.660	30,1	162.194
Venituri nefiscale	9,1	42.906	8,5	1.379
Venituri din capital	0,3	1.457	0,3	45.963
Sume primite de la UE	12,0	56.971	13,2	71.299

* milioane lei

STRUCTURA CHELTUIELOR BUGETARE

	2022		2023	
	% din total	Sume*	% din total	Sume*
Cheltuieli total	100,0	553.157	100,0	608.124
Cheltuieli de personal	21,4	118.416	21,0	127.618
Bunuri și servicii	12,9	71.164	12,3	74.890
Dobânzi	5,2	28.802	4,8	29.084
Subvenții	2,8	15.327	1,9	11.323
Asistență socială	31,2	172.540	29,8	181.006
Alte transferuri	10,8	59.761	11,9	72.149
Cheltuieli de investiții	15,8	87.147	18,4	112.053

* milioane lei

STRUCTURA CHELTUIELILOR DE INVESTIȚII PE ANII 2020 - 2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PIB - milioane lei	1,066,781	1,181,918	1,396,200	1,522,100	1,713,700	1,858,200	1,998,300
Cheltuieli pentru investiții							
milioane lei	53,165.7	59,268.2	87,147.1	112,061.4	109,251.0	133,235.9	154,145.7
% din PIB	4.98	5.01	6.24	7.22	6.38	7.17	7.71
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare							
milioane lei	21,589.2	28,507.7	42,847.4	40,495.1	18,921.7	21,751.0	19,368.7
% din PIB	2.02	2.41	3.07	2.61	1.10	1.17	0.97
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistență financiară nerambursabilă și împrumut aferent PNRR							
milioane lei			4,019.2	19,969.8	29,106.3	44,623.8	62,691.2
% din PIB			0.29	1.29	1.70	2.40	3.14
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă							
milioane lei	756.0	684.2	571.5	936.0	1,937.3	1,194.3	721.3
% din PIB	0.07	0.06	0.04	0.06	0.11	0.06	0.04
Cheltuieli de capital							
milioane lei	29,017.9	28,334.1	34,872.7	48,411.5	55,244.8	61,601.7	67,160.7
% din PIB	2.72	2.40	2.50	3.12	3.22	3.32	3.36
Alte transferuri de natura investițiilor							
milioane lei	1,802.5	1,742.2	4,836.3	2,249.0	4,040.9	4,065.0	4,203.8
% din PIB	0.17	0.15	0.35	0.14	0.24	0.22	0.21

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT

 www.psd.ro

 facebook.com/PartidulSocialDemocrat

 Partidul Social Democrat

SPRIJIN PENTRU

ROMÂNIA